

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, dr. Helmeczy László ügyvéd (címe) által képviselt II. rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű, III.rendű felperes neve (III. rendű felperes címe) III. rendű felpereseknek, alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. november 30. napján meghozott, 19.P.23.343/2009/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 90.000 (kilencvenezer) forint + áfa együttes első-és másodfokú perkiöltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra személyenként 126.000-126.000 (százhuszonhatezer- százhuszonhatezer- százhuszonhatezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Aznapján sugárzott, ... című műsorában alperes neve alperest szólaltatta meg, aki az ... ügyként elhíresült büntetőügy egyik vádlottjának képviselője. Nyilatkozatában I.rendű felperes neve I. rendű, II. rendű felperes neve II. rendű és III.rendű felperes neve III. rendű felperesek személyét érintő közléseket tett.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette személyiségi jogait.

Kérték az alperes elégtétel adására, továbbá részükre személyenként 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését.

Előadták, hogy az alperes azzal sértette személyiségi jogait, hogy azt állította, illetve azt a hamis látszatot keltette, hogy a büntetőeljárásban mentő körülményt hallgattak el és ezzel bűncselekményt követtek el az alperes által védett személy sérelmére.

Az alperes a felperesek keresetének elutasítását kérte.

Előadta, hogy egy olyan feljelentés tényéről és tartalmáról számolt be a nyilvánosság előtt, mely valós tényeken alapult, ezért a felperesek személyiségi jogait nem sérthette. Hivatkozott továbbá arra, hogy a jogalap hiányában a felperesek nem vagyoni kárigénye sem lehet alapos.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az által sugárzott „...” című műsor ...-i adásában azt a valós tény, hogy az ... emberölés tárgyában folyó büntetőeljárás során általa képviselt V. rendű vádlott az alperes közreműködésével büntetőfeljelentést tett az I., II., III. rendű felperesekkel szemben, mentő körülmény elhallgatása, illetve hatósági eljárás akadályozása miatt, olyan hamis színben tüntette fel, mintha ezzel kétséget kizáró módon igazolást nyert volna az, hogy az I., II., III. rendű felperesek bűncselekményt követtek volna el, és ezzel őket súlyos börtönbüntetés fenyegetné, megsértette az I., II., III. rendű felperesek jóhírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet rendelkező részét az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a saját költségén tettesse közzé az ... „...” című műsorában, kommentár nélkül, és a megállapított jogsértésért fejezze ki sajnálkozását.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., II., III. rendű felpereseknek egyenként 600.000-600.000-600.000 forintot.

Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

Úgy rendelkezett, hogy a peres felek a felmerült költségeiket maguk viseljék.

A le nem rótt 270.000 forint illeték viseléséről úgy határozott, hogy abból az I., II., III. rendű felperesek egyenként 40.000-40.000-40.000 forintot, míg az alperes 150.000 forintot fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a 7. § (1) bekezdését, a 8. § (1) bekezdését, az 54. § (1) bekezdését, az 57. § (2) bekezdését, az 59. § (1) bekezdését, a 61. § (1) és (2) bekezdéseit, továbbá a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 2. § (1) bekezdését, (3) bekezdését, 3. § (1) bekezdését, 11. § (1) bekezdésének c) pontját, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1),(2) bekezdéseit, 85. § (1) bekezdését, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 1. §-át, 2. §-át, 3. §

(1), (2), (3) bekezdéseit, az 5. § (1) bekezdését, a 8. § (1) bekezdését, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB és a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (5) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 163. § (1), (2), (3) bekezdéseit, a 164. § (1) bekezdését, a 206. § (1), (2), (3) bekezdését és a Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalását.

Az elsőfokú bíróság a körülmények mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes jogsértést követett el, amikor a feljelentés tényét egyoldalúan interpretálta és úgy állította be az eseményeket, hogy a felperesek kétséget kizáróan súlyos bűncselekményt követtek el, kifejezetten hátráltatták az igazságszolgáltatás működését és tevékenységük arra irányult volna, hogy ártatlan személy álljon büntetőeljárás hatálya alatt. Az alperes nem igazolta azt, hogy az I. rendű felperes, mint sértetti képviselő a büntetőeljárásban azért nem adta át a hangfelvételt a bíróságnak, mert abban reménykedett, hogy 2008. őszén ítélet születik. Ehhez hasonló tartalmú nyilatkozatot csak a II. és III. rendű felperesek tettek. Az eljáró hatóságok szerint azonban ez a magatartás nem minősül bűncselekménynek.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes nem csak a feljelentés tényéről számolt be a televízió műsorban, hanem mindezt úgy tüntette fel, hogy az eljárásban fordulat következett be, és ez a felperesek felróható magatartására visszavezethető.

Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a jóhírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogok sérelmét megállapította, mert az alperes megalapozatlanul keltett olyan látszatot, hogy a felperesek kétséget kizáró módon bűncselekményt követtek volna el és magatartásukkal egy büntetőügy befejezését tudatosan késleltették.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján szükségesnek tartotta az alperes elégtétel adására kötelezését is, figyelemmel arra, hogy ha a jogsértés megállapításra kerül, akkor az erre irányuló kereseti kérelem esetén a bíróság nem mellőzheti az elégtételadás valamely formájának elrendelését. Jelen esetben az elégtétel adását olyan nyilvánosság mellett tartotta indokoltnak, mint amilyen nyilvánosság mellett a jogsértés történt, ezért rendelte el, hogy az alperes költségén a perbeli műsorban történjen meg az elégtétel adása az ítélet rendelkező részének ismertetésével és az alperes sajnálkozásának kifejezésével.

Az érvényesített nem vagyoni kártérítés mérlegelésékor figyelemmel volt a 34/1992. (VI. 1.) AB határozat indokolásában foglaltakra is. Az elsőfokú bíróság a jogsértés tárgyi súlyát jelentősnek találta, felróható magatartásnak minősítve a büntetőeljárásról szóló egyoldalú beszámolót, amely megalapozatlanul kelt olyan hamis látszatot, hogy az abban szereplők kétséget kizáróan bűncselekményt követtek el, ártatlan személyek elítélésében játszott szerepükkel, miközben a bűncselekményben ténylegesen érintettek pedig nem kerültek a bíróság elé. Az alperes ezt egy olyan esetre vonatkozóan állította, amely jelentős közfigyelmet keltett, és a lakosságot az átlagosnál jelentősebb mértékben foglalkoztatta.

Az elsőfokú bíróság a következmények körében a felperesek személyes előadását vette figyelembe, amellyel összefüggésben nem fogadta el az alperes azon kifogását, hogy a személyes meghallgatásokra a távollétében került sor, és ezért kérdéseket nem intézhetett a felperesekhez. Az alperes szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyalás első napján, és távolmaradását kimentette, de önmagában ez nem teszi kizárttá a felperesek személyes meghallgatását. A jegyzőkönyvbe foglalt vallomásokkal kapcsolatosan érdemi észrevételt az alperes nem tett, konkrét kérdések feltételét az ítélethozatalt megelőző tárgyalásig nem indítványozta a II. és III. rendű felperesek ismételt személyes meghallgatásával.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperesek a személyüket ért hátrányokról elfogadható nyilatkozatokat tettek. Az I. rendű felperes beszámolt arról, hogy a közlés az ügyvédi megítélésének negatív befolyásolására volt alkalmas, míg a II., III. rendű felperesek úgy nyilatkoztak, hogy lakókörnyezetükben a személyükbe vetett bizalmat befolyásolták a műsorban elhangzottak. Figyelemmel volt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felperesek további bizonyítást külön tájékoztatás után sem ajánlottak fel. A körülmények alapján a felperesek részére személyenként 600.000 forintos nem vagyoni kártérítést tartott indokoltnak az elsőfokú bíróság, ezt meghaladóan pedig a felperesek kereseti kérelmét elutasította.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, és kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesek keresetének teljes elutasítását, és perköltségben való marasztalásukat.

Fellebbezésében hivatkozott az Alkotmány 57. § (3) bekezdésének második fordulatára, mely szerint a védő nem vonható felelősségre védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt. A kérdéses esetben, mint védő véleményt formált a felperesek magatartásáról, amikor azt értékelte, hogy a felperesek nem adták át az általuk készített hangfelvételt közvetlenül a keletkezését követően a hatóságnak, csak 5 hónapos késedelemmel. Kitért arra, hogy a nyilatkozatának megtételekor a hatóságok még nem utasították el védencének feljelentését, és a büntetőeljárás folyamatban volt.

Kifogásolta az ítélet indokolását annyiban, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra, hogy a vádlottak, vagy hozzátartozóik a tanúkat megfenyegették volna. A felperesekkel szemben indult büntetőeljárás tényét a felperesek nem kifogásolták. A büntetőeljárás megindításának közlése a jóhírnév sérelmét ilyen körülmények között nem eredményezhette. A felperesek felróható magatartása vezetett oda, hogy védence feljelentette a felpereseket. Felróható volt a felperesek magatartása annyiban, hogy a hangfelvételt rögtön keletkezését követően nem adták át az illetékes hatóságnak, bízva abban, hogy röviddel elkészítése után már határozat születik. Megítélése szerint, ha ez bekövetkezik, a felperesek a felvételeket át sem adják.

Álláspontja szerint, ha a felpereseknek magyarázkodni is kellett, akkor ezt elsősorban a büntetőeljárás megindulása miatt kellett tenniük, nem pedig az alperesi közlések miatt. Nyilatkozatában nem állította azt, hogy a felperesek eleve

bűnösök, csak annyit, hogy védencének feljelentése alapján büntetőeljárás indult. Kifogásolta az elsőfokú bíróság azon érvelését, hogy a feljelentés teljesen alaptalan volt, mert az elsőfokú bíróság úgy tüntette fel az eseményeket, mintha tudnia kellett volna, hogy nyilatkozata megtételekor az ügyészség milyen döntést hoz. Előadta továbbá, hogy a feljelentést a védence tette, abban nem működött közre, erre nézve bizonyítást nem vett fel a bíróság, így ez az ítéleti megállapítás nem lehet helyes. Az elsőfokú ítélet azon megállapításával kapcsolatosan, hogy a feljelentés tényét egyoldalúan interpretálta, úgy nyilatkozott, hogy mint büntetőeljárásban a vádlotti képviseletet ellátó személytől, nem várható el, hogy ügyfele érdekeivel ellentétes nyilatkozatot tegyen és a felperesek ártatlanságát hangsúlyozza. Ténykérdésnek minősítette, hogy a hangfelvételek alapvető fordulatot hoztak az ügyben.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az abból levont következtetéseivel a másodfokú bíróság nem értett egyet, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság a perbeli eset elbírálásánál alkalmazandó jogszabályokat teljes körűen és részletesen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra a következők kiemelésével.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. §-a szerint, a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - egyebek mellett - a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a hivatkozott jogszabályok alapján, figyelemmel az általános személyiségi jogi perekben is irányadó PK 14. számú állásfoglalásra is, az elsőfokú bíróság tévesen ítélte meg az alperes televízióban tett nyilatkozatát. Nem volt vitás a perben az, hogy a felperesek abban a cselekvéssorban (hangfelvétel készítése, majd annak az ügyészséghez való benyújtása), mellyel kapcsolatosan az alperes által a büntetőeljárásban védet személy feljelentést tett, érintettek voltak. Erről az eseményről számolt be az alperes és ezt kommentálta is a műsorban. Az alperes által elmondottak egybeestek a védencének feljelentésében foglaltakkal, amelyben foglaltakról az alperes az eljárás állásához képest tájékoztatást adott, a saját, illetőleg védence

szemszögéből. Az alperes részletesen körülírta a hangfelvétel készítésének körülményeit, a felvételen elhangzottakat, majd ennek az adott büntetőperbeli következményeit. A felperesekkel összefüggésben felmerült büntető tényállást a feljelentéssel kapcsolatosan idézte. A feljelentés tényéről való beszámoló és a feljelentésben foglaltak ismertetése nem tekinthető jogsértőnek, még abban az esetben sem, ha a feljelentéssel érdemben foglalkozó hatóság a bűncselekmény elkövetését nem tartotta alaposnak.

A felperesek esetében a hangfelvétel benyújtásával kapcsolatosan késlekedés mindenképpen megállapítható volt, mert nem azonnal a hangfelvétel rögzítését követően határoztak annak az ügyészséghez továbbításáról. Az elsőfokú bíróság is utalt arra, hogy a II. és III. rendű felperesek tettek azzal kapcsolatos nyilatkozatot, hogy a felvételt azért tartották vissza, mert remény volt a büntetőper befejezésére. A hangfelvétel felhasználására, illetve a megfelelő helyre való továbbítása tekintetében alapvető befolyásoló szerepe az I. rendű felperesnek lehetett sértetti képviselőként. Ezért az alperesnek az a közlése, mely szerint a felperesek 2008. szeptemberében azért nem adták be a felvételt, mert úgy gondolták, hogy 2008. őszén ítélet várható, a feljelentés tényének közlésével együtt sem volt valótlan és sértő közlés.

A másodfokú bíróság a sérelmezett közléssel kapcsolatosan azt állapította meg, hogy az jogsértő tartalmat nem hordozott, ezért a felperesek keresetét elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a felperesek kötelesek megfizetni az alperes másodfokú perköltségét a Pp. 239. § utaló szabálya és a 78. § (1) bekezdése alapján.

A perköltség az alperest, mint saját ügyében eljáró jogi képviselőt, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megillető ügyvédi munkadíjból áll.

A felperesek kötelesek viselni a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2011. június 16.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő